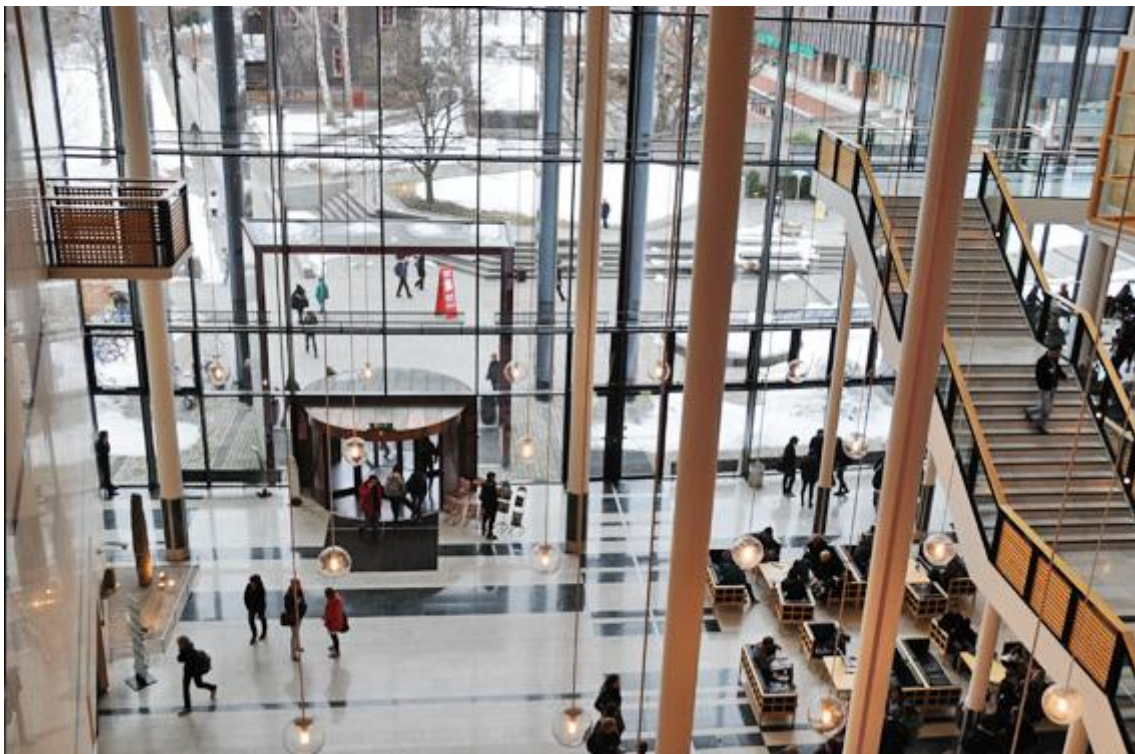

Strategi 2020

UiO • Universitetsbiblioteket

Et fremragende universitetsbibliotek for et fremragende universitet!

Universitetsbiblioteket

Strategi 2010 - 2020

Visjon

Et fremragende universitetsbibliotek for et fremragende universitet!

Universitetet i Oslo (UiO) har som strategisk mål å styrke sin internasjonale posisjon som et ledende forskningsuniversitet gjennom et nært samspill mellom forskning, utdanning, formidling og innovasjon.

Universitetsbiblioteket er en viktig del av universitetets forskningsinfrastruktur og har som sin fremste oppgave å bidra til at UiO når sine mål.

Universitetsbibliotekets kjerneoppgaver er i samarbeid med fagmiljøene å velge ut, samle, ordne, tilgjengeliggjøre og presentere relevante og kvalitetssikrede kunnskapskilder for forskere og studenter. Med kunnskapskilder menes alt materialet biblioteket stiller til rådighet for sine brukere, både i trykt og elektroniske form. Bibliotekets undervisning i informasjonskompetanse skal gjøre forskere og studenter i stand til å nyttegjøre seg bibliotekets faglige kunnskapskilder på en best mulig måte.

Universitetsbiblioteket har en sentral rolle i utviklingen av læringsmiljøet på universitetet.

Verdier

Universitetsbibliotekets kjerneverdier skal være kvalitet, åpenhet og tilgjengelighet.

Kvalitet

Universitetsbibliotekets virksomhet skal kjennetegnes av kvalitet i alle ledd.

Kvalitet er en forutsetning for å sikre forskeres, studenters og samfunnets tillit til biblioteket.

Åpenhet

Biblioteket skal basere sin virksomhet på åpenhet og dialog med universitetet, forskere, studenter og samfunnet for øvrig.

Organisasjonen skal kjennetegnes ved åpenhet.

Biblioteket skal aktivt søke samarbeid om nasjonale og internasjonale løsninger og infrastruktur.

Tilgjengelighet

Universitetsbiblioteket skal arbeide for at alle bibliotek ved UiO er universelt tilrettelagt slik at alle har adgang til og lett kan finne fram i våre tjenester og lokaler.

Utviklingstrekk

Forskere og studenter stiller store krav til et moderne bibliotek. Endringer i arbeidsmetoder, teknologi og organisering av forskning og utdanning vil påvirke måten biblioteket tilrettelegger sine tjenester på. Endringer i organisering av forskning og utdanning vil også påvirke hvordan biblioteket tilbyr sine tjenester. Bibliotekets brukere forventer i større grad enn tidligere at bibliotekets ressurser er tilgjengelige uavhengig av tid og sted. Universitetsbiblioteket har tilpasset seg den digitale tidsalder og er på vei mot et moderne digitalt bibliotek. Samtidig skal biblioteket vedlikeholde og utvikle de trykte kunnskapskildene. I kommende tiårsperiode vil de teknologiske endringene i samfunnet være med på å forandre både forskning, utdanning, kunnskapsproduksjon, publisering og vitenskapelig kommunikasjon.

Viktige utviklingstrekk de neste ti årene:

- Fra fysisk til digitalt bibliotek
- Fra samlingsorientert til brukerorientert bibliotek
- Fra fakultetsspesifikt til tverrfaglig bibliotek
- Fra frittstående til forsknings- og studieintegrert bibliotek
- Fra lokale til nasjonale løsninger og større grad av internasjonalisering
- Fra desentraliserte bibliotek til å fremstå som **ett** universitetsbibliotek med brukertilpassede tjenester

Det er tatt høyde for disse utviklingstrekkene i utformingen av målene.

Utfordringer

Universitetsbiblioteket må være en fleksibel og sterk organisasjon for å videreutvikle samlinger og tjenester til beste for forskere og studenter. Biblioteket må ha tilstrekkelige ressurser til å være i stand til å drive målrettet utvikling og kunne foreta de nødvendige investeringer for å oppnå effektive tjenester. Det må være en balanse mellom tilgjengelige ressurser og omfanget av de tjenestene biblioteket skal levere. Prioriteringene må være tydelige og foretas ut fra strategiske valg.

Medarbeiderne er den viktigste ressursen i en kunnskapsorganisasjon. Vi må skape en felles forståelse for at den enkelte har et ansvar for å medvirke til bibliotekets utvikling og måloppnåelse. Det kreves god og synlig ledelse på flere nivåer i organisasjonen. Riktig og fornyet kompetanse blir en forutsetning for at biblioteket kan være en relevant partner for forskning, undervisning og læring.

Universitetsbibliotekets brukergrupper er i dag svært sammensatte. Tverrfaglig forskning, ofte organisert gjennom større nasjonale og internasjonale nettverk, får større plass. Studentene har stor spredning i alder, tidligere utdanningsbakgrunn, erfaring fra arbeidslivet og geografisk tilholdssted.

Universitetsbiblioteket forvalter samlinger med en faglig kompleksitet i spennet fra naturvitenskap til humaniora. Biblioteket må hele tiden ha en bevissthet om fagenes ulike behov. Trykt materiale vil fortsatt være viktig for noen fagområder, mens det digitale materialet har overtatt for andre fag.

Biblioteket har et særlig ansvar for å forvalte, sikre og formidle de verdifulle samlingene av eldre litteratur.

Strategiske mål

1. UB skal ha høy kvalitet på samlinger og tjenester, for aktivt å bidra til at UiO når sitt hovedmål om å styrke sin internasjonale posisjon som et ledende forskningsuniversitet.
 - Forskere og studenter skal ha tilgang til de beste og nødvendige kvalitetssikrede kunnskapskildene
 - Biblioteket skal med sine samlinger, tjenester og læringsmiljø være et konkurransefortrinn i rekrutteringen av de beste forskere og studenter til UiO
 - Biblioteket skal bidra til en effektiv arbeidssituasjon for forskere og studenter
2. UB skal videreutvikle forskningsbiblioteket i nært samspill med forskerne og fagmiljøene.
 - Forskernes og studentenes faglige behov skal legges til grunn for hvilke kunnskapskilder og tjenester biblioteket tilbyr
 - Samlingene og tjenestene skal reflektere UiOs faglige bredde og satsinger
 - Biblioteket skal være en sentral samarbeidspartner i UiOs satsinger.
 - Biblioteket må løse sine organisatoriske utfordringer i forhold til UiOs tverrfaglige satsinger
3. UB skal være ledende i Norge når det gjelder å implementere nye og tilgjengelige teknologiløsninger for å levere de kunnskapskildene biblioteket har til rådighet.
 - Biblioteket skal være i forkant av den informasjonsteknologiske utviklingen
 - Biblioteket skal være en faglig autoritet og referanse for det digitale biblioteket
 - Biblioteket går i stadig større grad fra å eie sine samlinger til å kjøpe tilgang via kommersielle leverandører. Biblioteket skal være en pådriver for at det etableres både nasjonale og internasjonale løsninger for sikker langtidslagring av dette materialet
4. UB skal sikre og forvalte de store samlingene av verdifull, eldre litteratur fra årene 1500 – 1850.

- Biblioteket skal fullføre registrering av samlingene
- Biblioteket skal sørge for tilfredsstillende klima og sikkerhet for oppbevaring av samlingene
- Biblioteket skal ta vare på bøkene gjennom fagkyndig samlingspleie
- Biblioteket skal formidle bibliotekets skatter

5. UB skal bidra til et godt læringsmiljø ved UiO.

- Biblioteket skal holde seg oppdatert på studentenes læringssituasjon
- Biblioteket skal ha moderne, funksjonelle og attraktive lokaler og utstyr som understøtter ulike læringsformer og studiemetoder, samt arbeide for universell utforming
- Gode bibliotekfunksjoner må sikres gjennom realisering av nødvendige nybygg og ombygninger
- Biblioteket skal ha åpningstider som er tilpasset studentenes arbeidsform
- Bibliotektenester og IKT-tjenester skal være til stede i det fysiske læringsmiljøet for å støtte opp under studentenes læring

6. UB skal fremme informasjonskompetanse blant forskere og studenter gjennom bibliotekets undervisning.

- Biblioteket skal utvikle likeverdige og studieintegreerte undervisningstilbud for alle studieprogrammene
- Biblioteket skal bistå fagmiljøene ved å tilrettelegge for informasjonskompetanse som læringsmål i studieprogrammene
- Biblioteket skal gi vitenskapelige ansatte et undervisnings- og veiledningstilbud som styrker deres informasjonskompetanse i forskning og undervisning.
- Biblioteket skal fremme informasjonskompetanse gjennom e-læringstilbud
- Bibliotekets undervisning skal være kunnskapsbasert og holde høy kvalitet

7. UB skal gjøre bibliotekets tjenester og ressurser mer synlige, brukervennlige og lettere tilgjengelige for forskere og studenter ved UiO og for samfunnet for øvrig.

- Bibliotekets tjenester skal integreres på nettsider for forskere og studenter
- Bibliotekets eget nettsted skal kontinuerlig videreutvikles slik at det er brukervennlig og relevant
- Biblioteket skal gi tilgang til nødvendige kunnskapskilder i digital form, slik at forskere og studenter har tilgang til bibliotekets ressurser hvor som helst og når som helst. Dette forutsetter at trykte kilder digitaliseres
- Biblioteket skal arbeide for økt synlighet og aktiv markedsføring

8. UB skal bidra til kunnskapsdeling.

- Biblioteket skal i samarbeid med andre enheter ved UiO fremme utviklingen av "open access" ved UiO¹
- Biblioteket skal ha en aktiv rolle i arbeidet med universitetets institusjonelle arkiv (DUO)
- Biblioteket skal ha god oversikt over vitenskapelig publisering, tilgjengelige publiseringskanaler og opphavsrett knyttet til dette
- Bibliotekets kompetanse og samlinger skal utnyttes bedre i formidlingsvirksomheten ved UiO

9. UB skal arbeide for å få tilstrekkelige ressurser til å tilby forskere og studenter de kunnskapskildene og tjenestene som er påkrevd for et ledende forskningsuniversitet.

- Biblioteket skal arbeide for at bibliotekets virksomhet har en bærekraftig finansiering
- Biblioteket skal arbeide for et økt ressursgrunnlag gjennom tilfang av eksterne midler og en andel av universitetets eksterne midler
- Biblioteket skal synliggjøre og dokumentere verdien og nytten av universitetets investeringer i bibliotek

10. UB skal ha riktig kompetanse i egen organisasjon.

- Kompetanseutvikling og nyrekruttering er avgjørende for at biblioteket skal være en relevant samarbeidspartner for forskning, undervisning og læring
- Bibliotekets lederkompetanse skal utvikles kontinuerlig
- Utviklingen og styringen av biblioteket skal være kunnskapsbasert

11. UB skal ha en organisasjon med tilstrekkelig fleksibilitet og omstillingsevne til å møte nye utfordringer og framtidig utvikling.

- Biblioteket må til enhver tid vurdere balansen mellom tilgjengelig ressursgrunnlag og de tjenester som skal leveres
- Biblioteket skal ha et kontinuerlig fokus på effektivisering og profesjonalisering av organisasjonen

^{1 1} Uttrykket "Open Access" innebærer fri tilgang til vitenskapelige tidsskriftsartikler, enten ved at artikkelen publiseres i et tidsskrift som er gratis tilgjengelig på Internett (open-access tidsskrift) eller at en artikkel som er publisert i et tradisjonelt tidsskrift egenarkiveres i et åpent arkiv, for eksempel drevet av en institusjon som UiO. Slik egenarkivering kan enten gjelde artikkelen slik den er blitt publisert i tidsskriftet etter fagfelle vurderingen (post-print), eller som versjonen før den er blitt fagfelle vurdert (pre-print).

- Biblioteket skal redusere antall fysiske bibliotekenheter
- Biblioteket skal sammenligne seg med andre internasjonalt ledende universitetsbibliotek

12. UB skal som det største forskningsbiblioteket i Norge være en premissleverandør i nasjonal bibliotekutvikling, og orientere seg internasjonalt gjennom deltakelse i internasjonale fora.

- Biblioteket skal være en pådriver for økt samarbeid nasjonalt
- Biblioteket skal arbeide for samarbeid om nasjonale lisenser i universitets- og høyskole-sektoren
- Bibliotekets medarbeidere skal delta i internasjonalt samarbeid og internasjonale nettverk

